

Protokoll VU-möte 2021-12-08 via skype

A. ADMINISTRATIVT

1. Mötets öppnande

Ordförande Anders Hedeborg öppnade mötet.

Beslut: Mötet förklarades öppnat.

2. Förslag till dagordning

Beslut: Dagordningen antogs.

3. Val av justeringsperson

Förslag gavs på Lars Gezelius.

Beslut: Mötet valde Lars Gezelius till justeringsperson.

4. Protokoll

- Styrelse 2021:2 – justering är på gång och tas upp på nästa styrelsemöte.

VU noterar informationen.

5. Ekonomi

Friederike går igenom löpande budget och prognos 2021. Alla medlemsavgifter är inkomna. 730 000 från HaV + 200 000 för utvecklingsprojekt för delprogram Stora Sjöar som administreras av Vättern (Länsstyrelsen Jönköping) denna gång, dessutom ca 55k till Vättern för ett Stora-Sjöar-gemensamt projekt om miljögifter i biota (konto 40161). Fortfarande många nollor i budgeten men det beror på att fakturor inte inkommit in och det kommer i slutet på året för många projekt.

Flera punkter under Information var budgeterade för konsultkostnader, men istället genomförs jobbet av kansliet. T.ex. information (40411) och hemsidan (4043). Totalt 155k från dessa konton flyttas till lönekonton 703x.

Inte mycket som gått åt på grund av pandemin inom möten, konferenser och resor, samt att Vätterndagen ställdes in.

Enligt beräkningen kommer bokslutet bli positivt, med ett resultat på ca 130k.

Beslut: Budgetläge som redovisades godkänns och kansliet får i uppdrag att se till att medel används på ett effektivt och klokt sätt.

6. VU-möten 2022

Friederike hade stämt av förslag på datum med Anders och VU enades på datum för fem möten under 2022. För- och nackdelar med fysiska möten vs Skypemöten diskuterades, en blandning av fysiska och digitala möten vore bäst.

22 februari 2022, digitalt möte (oklart Covid-läge)

5 april 2022, digitalt möte (kort möte inför stämman)

15 juni 2022, fysiskt möte

6 september 2022, fysiskt möte

13 december 2022, plats beslutas senare

Beslut: VU beslutar agendan för 2022.

7. Samförvaltning Fisk

Mötet hölls den 28 oktober i Huskvarna. Lars G sammanfattade mötet, [protokoll](#) finns på hemsidan.

VU noterar informationen.

B. MILJÖÖVERVAKNING & PROJEKT

8. Miljöövervakningsprogram 2022-2028

Nytt övervakningsprogram beslutades av styrelsen i höstas. Mindre justeringar efter inkomna synpunkter pågår, bl.a. önskemål om förtydligande. Därefter publiceras programmet som rapport.

SLU tog upp titelfrågan på styrelsemötet, dvs ”samordnad nationell miljöövervakning” eller ”samordnad miljöövervakning.” Sara jämförde med Vänerens program som har ”nationell” i titeln och samma bör gälla för Vättern. Måns tyckte att det idag är mindre viktig att poängtera den nationella aspekten av miljöövervakning i Vättern – det är ändå så vedertaget att det finns ett nationellt delprogram idag. Titeln blir nästan en semantisk fråga.

Upphandling av Vätternprogrammet genomförs av Länsstyrelsen i Jönköpings län som kommer teckna avtalet likt tidigare. Perioden är 2022-2024 med möjlighet till förlängning till och med 2027.

VU noterar informationen.

9. Revidering Vattenvårdsplan

Revidering av vattenvårdsplanen för Vättern pågår men kommer bli försenad. Anledning till förskjutning i tid är bland annat arbetsbelastning på kansliet/hos Länsstyrelsen, arbetet med nytt miljöövervakningsprogram plus sjukfrånvaro mm.

Målet är att kunna besluta vattenvårdsplanen på styrelsemötet hösten 2022.

Tidsplan:

- Genomgång av planen på stämman
- Remiss maj-aug 2022 (inkl webinar)
- Presentation reviderad plan: Vätterndagen sep 2022
- Beslut på styrelsen okt 2022

Finansiering är 150k (konto 4042) som delvis skjutas till 2022. Både Malin och Friederike har extratimmar för att kunna jobba med planen både 2021 och 2022.

Kansliet planerar för en workshop med medlemmar och intressenter för att bredare ta fram åtgärdsförslag för ouppfyllda delmål i planen, och därigenom öka delaktigheten. Planering av workshopen pågår, vi har fått tips och hjälp av kollegor hos Länsstyrelsen som jobbar med andra åtgärdsplaner. Parallellt planeras för intervjuer med nyckelpersoner och de större verksamheterna.

Pelle H påminner om tillsynsperspektivet som är viktigt att få med samt kopplingen till Agenda 2030. Det är bra om planen synkas med MÖS till exempel angående prioriteringar. Måns menar att det är ett syfte med planen samt att synkning om möjligt bör ske runt hela sjön. Jörgen är positiv till förslaget upplägg med workshop mm för att få in fler perspektiv.

Beslut: *Kansliet ska fortsätta revidering av vattenvårdsplan enligt förslag.*

10. Revidering Förvaltningsplan Fisk & Fiske

Även Förvaltningsplanen står på tur för en revidering som kommer pågå 2022 till 2023. Finansiering sker via Länsstyrelserna och förbundet har budgeterad med 50k under 2022.

11. MÖV-projekt 2020/2021

- **PFAS i matfisk:** Livsmedelsverket har tagit fram tillfälliga rekommendationer om PFOS i egenfångad fisk. Vätternfisk har beroende på Vättern egenskaper ha förhöjda halter av flera organiska och persistenta miljögifter. Mätning i flertal arter på gång i för konsumtionsstorlek, i första skedet röding, sik och kräfta. Både röding och sik hade förhöjda halter. Efter ett möte med Livsmedelsverket i höstas och Länsstyrelserna avser Länsstyrelserna gå ut med information om detta. Ligger inom myndighetens uppdrag. Det finns ännu inga liknande undersökningar i de andra Stora Sjöarna, PFAS

analyseras endast inom miljöövervakning i abborrar (<20 cm), så vi kan inte jämföra. Kostråd med anledning av dioxin och PCBer finns redan för fisk från både Vänern och Vättern.

Kostnad: 50Kkr. Redovisas i årsskriften 2021 och vattenvårdsplan.

- **Utvecklingsprojekt Satellitövervakning:** Satellitdata inom miljöövervakning för att komplettera de fysiska undersökningarna in situ. Möjlighet att få dygnsdata för bl.a. klorofyll, temperatur, turbiditet. Möte med SLU och Brockmann Geomatics i december, eventuellt söks bidrag från Rymdstyrelsen.
- **BioAssay råvatten/dricksvatten:** Kansliet har fått ett förslag från Skaraborgsvatten: Går ut på att istället för att mäta halter av flera olika ämnen mäta direkt effekter på organismer, dvs cellkulturer. Det finns ett företag som erbjuder sådana analyser. Kansliet tar en kontakt i början på 2022, och hör med andra vattenproducenter samt eventuellt även de andra Stora Sjöar. Måns poängter att det är just så här vi ska jobba, samordna och genomföra sådana undersökningar gemensamt runt sjön (eller till och med sjöarna).

VU noterar informationen.

12. Provfiske (program & projekt)

- **Flera fiskundersökningar** genomförda/igång:
 - [Rödingtelemetri](#) för att följa rödingens beteende och rörelsemönster samt överlevnad vid återutsättning. Ett stort projekt, SLU i samverkan med Länsstyrelsen med deltagare från Göteborgs Universitet, Linnéuniversitetet samt personal från Sportfiskarna, finansieras av HaV.
 - Notdragning/strand för att få en bild över artsammansättningen i Vätterns skvalpzon. Ansvarig och utförare: Länsstyrelserna runt Vättern.
- **Kunskapsökning om lake:** Finansierat av Leader Vättern 2017-2019 (start 2018-01-01) med 428 000 kr. Utveckla fiske och kunskap om yrkesmässigt fiske efter lake. Hanteras inom samförvaltningen och kansliet (Malin). Slutredovisas 2022.

VU noterar informationen.

C. INFO/KOMMUNIKATION/UTBILDNING

13. Kommunikation/Hemsidan

Styrelsen beslöt att satsa extra på kommunikation och hemsidan under 2020-21.

- **Vattnet.org:** Ny webbsida på gång, flytt av innehåll pågår, lansering i början på 2022. Sidan kommer se ut nästan som idag men modernare och snyggare samt att tekniken bakom blir stabilare.
- **Nyhetsbrev** fortfarande framskjuten pga tekniska problem, väntar på lösning på nya hemsidan.

VU noterar informationen.

14. Vätterndagen 2022

Vätterndagen 2021 blev inställd pga pandemin och gällande restriktioner, istället ska den genomföras hösten 2022 (styrelsebeslut). Tidigare år har Vätterndagen genomförts i månadsskiftet oktober/november, men förslagsvis kan vi ha en tidigare dag i slutet på september för att även kunna erbjuda utemoment. 2021 har många projekt slutförts som skulle vara intressant att presentera på Vätterndagen, bl.a. läkemedel, mikroplast och flera fiksrelaterade projekt.

***Beslut:** VU tar upp Vätterndagen på nästa VU-mötet och förbereder ett förslag angående tema, plats och tid till styrelsemötet.*

15. Publiceringar

- Flodnejonöga ([Rapport 144](#))
- Mikroplast i sediment ([Rapport 145](#))

Flera att vänta inom kort.

VU noterar informationen.

D. INFO/KOMMUNIKATION/UTBILDNING

16. Bidrag till Vattenråd

- **Årligt bidrag** till vattenråd (62k) från Vattenmyndigheten:
Har skickats vidare till organisationer inom avrinningsområdet (efter ansökan): Vätterns Fritidsfiske FVV, Visingsörådet, Vikens vattenråd, Östra Vätternbranterna; resten används av förbundet för drift av Vätternkartan, hemsidan mm.
- **Extra utlysning bidrag till vattenråd 2021:**
Förbundet har sökt totalt 200k till kommunikation/samverkan och åtgärder i Orrnäsån. Även Vikens vattenråd har sökt för sedimentprovtagning.
- **Extra bidrag 2019-21:**
ca 50k kvar till övergödningsrelaterad projekt i Lillån/Huskvarna, förlängd tid för slutredovisning till mars 2022

VU noterar informationen.

17. Yttrande/Remisser

- **Ut/In**
 - Inget.
- **Pågående ärenden**
 - Karlsborg flygplats (tillstånd och markavvattning)
 - hos regeringen
 - Miljöprovning Hammarens flygskjutmål
 - hos regeringen
 - N Kärr
 - Bearbetningskoncession avvisat, överklagat

- Vattenledning Örebro
- förbereder MKB

VU noterar informationen.

18. Kalender

- Nästa VU-möte: 22 februari 2022 (Skype)
- Nästa styrelsemöte: 23 mars 2022 (Motala på tur)
- Stämman: 11 maj 2022 (Borghamn) – obs mötet blev flyttat till 10 maj!
- Nästa samförvaltningsmöte: 2 februari 2022 (digitalt)

- 14-15/12-21: Utförarmöte (Stora Sjöar arrangerar, blev digitalt)

VU noterar informationen.

19. Övrigt

NAP och Natura 2000: Måns berättade om det pågående arbetet för att kunna använda Bevarandeplanerna för NAP-prövningen. I grunden handlar det om att översätta bevarandemålen till Vattenförvaltningens kvalitetsfaktorer. Till exempel ”lågt näringsinnehåll” till ”hög status angående näringsämnen”, samt om bevarandestatusen behöver skärpta krav inom vattenförvaltning d v s det räcker inte med god ekologisk status för nå bevarandestatusen utan hög status behövs. Vägledning från HaV kom nyligen. Utförs av Länsstyrelsen men kansliet har deltagit på möten.

20. Mötet avslutas

Friederike Ermold
Vid protokollet

Anders Hedeborg
Mötesordförande

Lars Gezelius
Justeringsperson

Deltagare:

Anders Hedborg (VVF/Vadstena kommun), Friederike Ermold (VVF), Måns Lindell (Länsstyrelsen i Jönköpings län), Lars Gezelius (Länsstyrelsen i Östergötlands län) på plats. Jan-Anders Johansson (VVF), Jörgen Ryberg (Nammo), Pelle Holmström (Miljösamverkan Östra Skaraborg), Sara Peilot (Vänerns vattenvårdsförbund), Britt Sjöqvist (Länsstyrelsen i Örebro län), och Julia Knodt (Zinkgruvan) via Skype.